

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli

Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli
Moduły szkoleniowo-doradcze

nr	Nazwa	wymiar godz.
1	Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się.	16
2	Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia.	16
3	Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi: - moduł wspólny (ogólny) uwzględniający zasady UDL (<i>universal design for learning</i>); - moduł szczegółowy (np. na lekcjach matematyki, języków obcych, w klasach I-III, itp. - zróżnicowanie przedmiotowe oraz ze względu na etap edukacji).	12 24
4	Współpraca nauczycieli i specjalistów z innymi pracownikami przedszkoli, szkół i placówek oraz rodzicami.	16
5	Współpraca nauczycieli i specjalistów z otoczeniem zewnętrznym - aspekty prawne, organizacyjne, dobre praktyki.	16
6	Rozwój kadr pedagogicznych przedszkoli, szkół i placówek.	8

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli
Moduł 1:

Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- założenia edukacji włączającej jako edukacji dostępnej dla każdej osoby uczącej się;
- wymiary dostępności edukacji;
- uczestniczenie w procesie uczenia się – kryteria i metody oceny (pomiaru);
- korzyści płynące z edukacji włączającej (doniesienia z badań i przegląd dobrych praktyk);
- zadania nauczycieli i specjalistów we wdrażaniu edukacji włączającej;
- postawy nauczycieli i specjalistów wobec edukacji włączającej jako kluczowy czynnik powodzenia inkluzji.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

Moduł 2:

Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- cele oceny funkcjonalnej (perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela);
- ocena funkcjonalna jako wymiar (rama) pracy nauczyciela;
- typologizacja czynników intrapersonalnych (podmiotowych) i środowiskowych w ocenie funkcjonalnej, analiza i ocena kontekstu uczenia się;
- przebieg oceny funkcjonalnej: etap diagnostyczny – etap działań wspomagających – etap ewaluacji działań i korekta; poziomy oceny funkcjonalnej z punktu widzenia stopnia specjalizacji wykonywanych obserwacji (oceny);
- modele oceny: 180, 270 i 360 stopni – funkcje, dostępne narzędzia, sposoby analizowania danych, wykorzystanie wniosków z oceny w projektowaniu warsztatu pracy;

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli

- klasyfikacja ICF jako sposób opisu funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym (zalety podejścia biopsychospołecznego);
- zaangażowanie kadr pedagogicznych przedszkoli, szkół i placówek w przebieg oceny funkcjonalnej: zadania, sposoby działania, dobre praktyki;
- planowanie wsparcia w oparciu o wyniki oceny funkcjonalnej – działania nauczycieli i działania szkolnych specjalistów;
- rola współpracy z rodzicami w ocenie funkcjonalnej – strategie włączania rodziców w etap diagnozy i wsparcia;
- konsultacje szkolne i ich rola w ocenie funkcjonalnej;
- trudności, z jakimi spotykają się nauczyciele podczas realizowania oceny funkcjonalnej i metody ich redukcji;
- zalety (mocne strony) oceny funkcjonalnej – perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela;
- znaczenie oceny funkcjonalnej w profilaktyce zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ocena efektywności udzielanego wsparcia – sposoby zbierania informacji, ich analizowania i formułowania niezbędnych modyfikacji.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

Moduł 3:

Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.

Moduł wspólny (ogólny) uwzględniający zasady UDL (*universal design for learning*)

Kluczowe zagadnienia modułu:

- zasady UDL – od teorii do praktyki nauczania; metody implementacji kryteriów UDL w dydaktyce ogólnej i szczegółowej; analiza praktycznych implikacji poszczególnych zasad UDL;
- dostosowania oraz racjonalne usprawnienia – przykłady rozwiązań;
- dostęp do wspólnych treści nauczania jako element integrujący grupę – personalizacja kształcenia a nauczanie indywidualne;

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli

- metodyka tworzenia tekstu łatwego do czytania (ETR).

UWAGA! Obligatoryjnym elementem zajęć jest przygotowanie przez uczestników materiałów zgodnych z kryteriami UDL oraz tekstu spełniającego kryteria ETR. Ta część modułu może odbywać się w sieci w ramach kooperatywnego uczenia się w małych grupach (do 5 osób).

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 12.

Obligatoryjnym uzupełnieniem tego modułu jest **moduł szczegółowy** realizowany w wymiarze min. 24 godz. Jego celem jest przygotowanie uczestników do pracy z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami w ramach konkretnych przedmiotów (praca w grupach).

Kluczowe zagadnienia modułu:

- tworzenie autorskich programów nauczania uwzględniających zróżnicowane potrzeby osób uczących się;
- modyfikacja stosowanych programów nauczania na potrzeby pracy z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami;
- rola współpracy z osobami bezpośrednio wspierającymi dziecko w szkole (asystenci, nauczyciele wspomagający, specjaliści), podział i zakres obowiązków oraz zadań, formy pracy, współodpowiedzialność, itp.;
- współpraca z nauczycielem wspomagającym jako niezbędny element tworzenia procesu dydaktycznego - umiejętność tworzenia dobrych relacji, wymiana doświadczeń i spostrzeżeń;
- wsparcie metodyczne pracowników niepedagogicznych w zakresie realizacji zadań w obszarze zapewnienia dostępności procesu uczenia się wszystkim uczniom;
- projektowanie pomocy i materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem metodyki UDL oraz adaptacji i racjonalnych usprawnień – rozwiązania praktyczne w ramach poszczególnych przedmiotów;
- wykorzystanie nowoczesnych technologii w pracy z grupą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;
- dostosowanie przestrzeni klasowej do zróżnicowanych potrzeb osób uczących się;

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli

- zaangażowanie nauczycieli w budowaniu społeczności klasowej, dobrych relacji, wzajemnego szacunku i tolerancji jako podstawa pracy w środowisku inkluzywnym i profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ocenianie dla rozwoju: zadania, strategie, dobre praktyki.

Moduł 4:

Współpraca nauczycieli i specjalistów z innymi pracownikami przedszkoli, szkół i placówek oraz rodzicami.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- zadania i przebieg konsultacji szkolnych, obieg i wymiana informacji podczas konsultacji szkolnych (szczegółowe omówienie procedury);
- podstawy efektywnej komunikacji w planowaniu, realizacji i ocenie działań edukacyjnych;
- rola specjalistów zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach w podnoszeniu jakości współpracy z rodzicami na rzecz poprawy funkcjonowania ucznia;
- wpływ postaw rodzicielskich na prawidłowy rozwój dziecka;
- metody radzenia sobie z oporem rodziców;
- aplikacje i systemy informatyczne sprzyjające porozumiewaniu się rodzica i nauczyciela/specjalisty w kształceniu dziecka na odległość;
- zasoby elektroniczne, które rodzic może wykorzystać w trakcie pracy z dzieckiem w domu;
- budowanie dobrych praktyk w relacjach nauczyciel-specjalista-rodzic/opiekun prawny;
- efektywna współpraca nauczycieli i specjalistów z pracownikami niepedagogicznymi;
- dobre praktyki w obszarze współpracy nauczycieli i specjalistów z innymi pracownikami organizacji oraz rodzicami.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli
Moduł 5:

Współpraca nauczycieli i specjalistów z otoczeniem zewnętrznym - aspekty prawne, organizacyjne, dobre praktyki.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- zadania specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych w podnoszeniu poziomu funkcjonowania osób uczących się – ramy współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami;
- zadania placówek doskonalenia nauczycieli oraz bibliotek pedagogicznych w zakresie wspierania nauczycieli i specjalistów w realizacji procesu kształcenia i wychowania – możliwości współpracy;
- rola dyrektora przedszkola/szkoły w nawiązywaniu i podtrzymywaniu skutecznej, międzyinstytucjonalnej współpracy;
- współpraca nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu/szkole ze specjalistami i kadrą zarządzającą poradni psychologiczno – pedagogicznych, z uwzględnieniem procedury konsultacji szkolnych (szczegółowo omawianych w module 4);
- współpraca nauczycieli i specjalistów z samorządem – możliwości, bariery, dobre praktyki;
- współpraca nauczycieli i specjalistów z uczelniami wyższymi – obszary współpracy, potencjalne korzyści i sprawdzone rozwiązania;
- zakres stosowania RODO i innych przepisów prawa w pracy dyrektora przedszkola/szkoły i pracowników pedagogicznych tych placówek;
- bezpieczne przetwarzanie danych osobowych lub ich zestawów – wytyczne dla kadr pedagogicznych;
- wytyczne w zakresie wymiany (transferu) danych między organizacjami (np. szkoła – poradnia psychologiczno-pedagogiczna);
- dokumentowanie wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych, w tym okoliczności naruszenia tych danych, jego skutki oraz podjęte działania zaradcze.

Załącznik nr 11 Model szkoleń i doradztwa dla pracowników pedagogicznych szkół i przedszkoli
Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

Moduł 6:

Rozwój kadr pedagogicznych przedszkoli, szkół i placówek.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- profil nauczyciela edukacji włączającej:¹
- docenienie różnorodności uczniów – różnice pomiędzy uczniami uznaje się za zaletę i czynnik sprzyjający edukacji;
- wspieranie wszystkich uczniów – nauczyciele spodziewają się, że każdy uczeń dokona znaczących postępów w nauce;
- nastawienie na współpracę – wszyscy nauczyciele uznają zasadniczą rolę współpracy i współdziałania;
- indywidualny rozwój zawodowy – nauczanie opiera się na uczeniu się, nauczyciele biorą na siebie odpowiedzialność uczenia się przez całe życie;
- poszerzanie kompetencji zawodowych i rozwój nowych umiejętności;
- klasyczne i nowoczesne formy doskonalenia (szkolenia, kursy, studia podyplomowe, coaching, mentoring, samodoskonalenie, doskonalenie w działaniu);
- rozwijanie refleksyjności jako wymiaru kompetencji profesjonalnego nauczyciela.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

---

¹ Europejska Agencja Rozwoju Edukacji Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (2012) *Profil nauczyciela edukacji włączającej*, Odense, Dania: Europejska Agencja Rozwoju Edukacji Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi.